

Dag 1

09:15: Inloop

09:30: **Introductie**, rondje verbeterpunten inventariseren **VRAGENL. VERBETERPUNTEN**
a.d.h.v. ingevulde vragenlijst, incl. houding en spreekgedrag (huiswerk)
Nog niet op verschillende onderwerpen ingaan, maar noteren en later aandacht aan besteden. Alleen behandelen als het niet in het programma zit.

09:45: Wat maakt een presentatie **succesvol**? Enthousiasme!
Vraag naar wat zij de belangrijkste ingrediënten vinden van een goede presentatie.

Top 3:

1. Enthousiasme
2. Visie
3. Humor

Ontdek waar jij in jouw eigen onderzoek enthousiast van wordt **ENTH VRAGENLIJST**
Opdracht: bereid een presentatie voor van maximaal één minuut waarin je de volgende vragen beantwoord:

1. Wie ben je?
2. Wat onderzoek je?
3. Waarom word jij daar enthousiast van? Wat vind je er belangrijk of interessant of bijzonder aan?

10:15: **Vorbereiding:**

Iedereen kiest een presentatiecasus. Loop met de groep door:

- Wie is je primaire doelgroep? Wat weet je van ze: demografische gegevens, maar ook: welke verwachtingen hebben ze, wat voelen ze?
- Waar gaat je presentatie over, in één zin?
- Wat is je doel met dit onderwerp en deze doelgroep? Maak daar één zin van, dat is je kernboodschap (de 'o' in INTRO: 'na mijn presentatie hoop ik dat jullie hebben geleerd dat...')

10:30: Pauze

10:45: **Storyboard:**

Teken een storyboard op de flipover:

Inleiding plus kernboodschap 1	Stap 1	Stap 2
Stap 3	Stap 4	Afsluiter

Leg uit dat het doel van de inleiding is om de aandacht te trekken. De afkorting INTRO is een goede standaardmethode, maar er zijn spannender varianten zoals retorische vragen of een anekdote. Deel COMBI-structuur uit.

Leg het belang van een goede structuur uit. Leg uit dat een structuur is: de 'blokjes', de 'paragrafen' die je gaat gebruiken om stapje voor stapje je kernboodschap uit te leggen. Vandaar dat je kernboodschap aan het eind van de inleiding komt, waarna je in stapjes de

gehele kernboodschap ondersteunt. Een andere manier van erover nadenken: als je van je kernboodschap een vraag maakt, welke deelvragen vloeien er dan uit voort?

Deel storytelling uit als voorbeeld om de verschillende mogelijke structuren te laten zien.

Leg uit dat een storyboard ook een kapstok is: je kunt deze gebruiken om je presentatie langer of korter te maken.

De afsluiting is óf een oproep, óf een samenvatting en terug naar de anekdote waar je mee begon, of een samenvatting en één wijze les.

Principes goede structuur uitleggen:

- INTRO en slot
- Storytelling. Waarom werkt een verhaal goed (hersens onderzoek)
- Upside down principle
- Verhaal rond maken
- Tijdsindeling verschillende onderdelen
- Herhaling
- KISS principle

COMBI STRUCTUUR STORYTELLING

11.15: OPDRACHT: deelnemers verzinnen zelf een storyboard. Bereid aan de hand daarvan een presentatie van één minuut voor. Presenteer aan een andere deelnemer óf voor de groep, naar gelang de tijd.

12.00 Gebruik van PowerPoint

EBOOK POWERPOINT

- Functie van PowerPoint
- Functie van slides
- Informatieverwerking door publiek, consequenties voor hoeveelheid en soort info op de slide
- Beeldtaal, voorbeelden huisstijl, decoratie, informatie, emotie, structuur
- Aandachtmanagement van publiek door presentator

12:30: Lunch

13:30: **Presentatie (houding, gebaren, stem)**

Introductie over de impact van het spreekgedrag. Wat maakt dat je naar iemand wilt luisteren. Hoe klinkt enthousiasme? Wat zijn je 'vocal tools'. Demonstreren en benoemen. Voorbeelden geven van zowel gewild als ongewild spreekgedrag bij presenteren. Het adequaat gebruiken van dynamische elementen (prosody): pauzes, timing, melodie en beklemtoning om de inhoud onmiddellijk over te brengen op de luisteraar (en daarmee de aandacht vast te houden).

De wisselwerking tussen stem/houding en de invloed van spanning, persoonlijkheid en omstandigheden bespreken. De neiging ons in te houden. Enthousiasme tonen vraagt lef, daar gaan we mee aan de slag.

13.45 Leervragen aanscherpen.

Iedereen doet zijn/haar 1 minuut pitch die ze in de ochtends hebben voorbereid, feedback van Alet, aangevuld met de punten die de cursist zelf in het huiswerk heeft geformuleerd.

14.00 **Ervaren, experimenteren, oefenen.**

- **Warming up:** vitaliteit en levendigheid activeren. Stevigheid in houding ervaren, met name in de benen en in het centrum, gronding, van boven losjes, open, ontspannen vitaal. Koppelen aan geluid, losjes en stevig.
- **Powerpose** Amy Cuddy. Hoge/lage status. Lef en plezier activeren.
- **Adem en stem oefening**, aandacht naar binnen, naar middenrif, adembeweging, klank en resonans, daarna stem projecteren met behoud van bewuste fysieke aandacht.
- **Timing, pauzes en zinsmelodie** a.d.h.v. populair wetenschappelijke tekst. Ieder plaatst punten en komma's, licht belangrijke woorden eruit, en zoekt naar een adequate zinsmelodie. (in duo's uitwisselen)
- **Stem oefeningen**, diversiteit in timbre aanbrengen : enthousiasmeer/ spreek gevoelig/ imponeer/ inspireer. Toepassen ...

15.15 Pauze

15.30 Om beurten de 1 minuut pitch, feedback n.a.v. leervraag. Medecursisten geven feedback aan de hand van onderstaande observatiepunten. Meteen "herkansen". 1 persoon maakt aantekeningen en "helpt" de ander op dag 2 om de voornemens waar te maken.

Observatiepunten:

*Klinkt **enthousiasme** door?*

Wanneer wel/niet, hoe?

*Komt de **inhoud** over?*

Wanneer wel/ niet, waardoor?

*Horen we **persoonlijke verbinding** met de inhoud? Wanneer wel/niet? Hoe?*

Prosody en stemgebruik: *Relatie inhoud-beklemtoning-timing –melodie, timbre, vitaliteit*

Spreekhouding: *stevigheid (grounded?), openheid en contact, mimiek en gebaren.*

16.30 Afronden, wat neem je mee? Benoem 1 aspect waar je in ieder geval aandacht aan gaat besteden. Hoe ga je ervoor zorgen dat je het (in ieder geval) op dag 2 gebruikt? (belang van hardop oefenen en visualiseren)

POSTURE & VOICE

16:45 Evaluatie

Huiswerkopdracht: bereid een presentatie over je onderzoek van tussen de 5 en 7 minuten voor, met PowerPoint, voor een zelf te kiezen publiek.

Neem je laptop mee.

Dag 2

09:15: Inloop

09:30: Verzamel alle PowerPoint presentaties
Uitleg hoe **feedback** geven en op welke onderdelen.
Ook benadrukken: we houden de feedback *kort*

FEEDBACKFORMLIER

09:50: **Generale repetitie:** deelnemers presenteren achter elkaar. Na elke presentatie een minimaal korte feedbackronde: elke feedbacker mag maar twee zinnen zeggen (één ding wat goed ging, één verbeterpunt). Houdt elk blokje per persoon echt kort: 5 tot 7 minuten presenteren, 5 tot tien minuten concrete verbetertips, maakt dat je al gauw per persoon weer twintig minuten bezig bent. Dat is 1 uur en 40 minuten voor vijf deelnemers. Leg aan de feedbackers uit dat het voor hun ook een goede oefening is om kort en bondig te zijn.

Om het proces nog verder te versnellen: laat de trainer ook korte pointers geven *tijdens* de presentatie.

Af en toe, als de energie inzakt, gooi er een kleine energizer in. Bijvoorbeeld een reminder van hoe je moet staan: even iedereen laten opstaan en één keer samen doen hoe het niet moet, daarna hoe het wel moet. De energizers kun je laten aansluiten op het belangrijkste feedbackpunt van de voorgaande presentatie: is dat stem, doe dan een energizer die draait rondom stemgebruik. Is dat houding, doe daar dan een energizer voor.

12:30: Lunch

13:30: **Meesterstuk:** alle presentaties achter elkaar, met PowerPoint.
Geen feedback van deelnemers meer, alleen korte pointers van de trainer.
Bespreek voor het presenteren nog een stappenplan om met moeilijke vragen om te gaan:

CAMERA, SD KAART

1. Laat uitspreken en bedank
2. Vat (slim) samen + check of je samenvatting klopt
3. Geef antwoord + check hoe dat landt
4. Door naar de volgende vragensteller

Deelnemers presenteren elk nogmaals, nu voor de camera en krijgen hier en daar nog wat directe pointers. Na de presentatie beantwoorden ze twee of drie inhoudelijke vragen van de overige deelnemers (dus bijna alsof het een wetenschappelijke presentatie is). Ook dat nemen we op.

16:30: Evaluaties